

Tilinpäätöstiedote 1–12/2018

13.2.2019

Liikevaihto parani kaikissa segmenteissä; tasainen operatiivinen suoritus

- Vuoden 2018 loka–joulukuun liikevaihto oli 282,6 (279,4) milj. euroa, kasvua 1,2 % tai orgaanista kasvua 12,5 % kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna
- Loka–joulukuun liikevoitto oli 17,1 (18,0) milj. euroa; vertailukelpoinen liikevoitto 20,5 (18,0) milj. euroa, kasvu 13,3 %
- Tammi–joulukuun liikevaihto oli 1 196,3 (1 170,4) milj. euroa, kasvua 2,2 % tai orgaanista kasvua 7,4 % kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna
- Tammi–joulukuun liikevoitto oli 106,7 (95,9) milj. euroa; vertailukelpoinen liikevoitto oli 99,3 (97,2) milj. euroa, kasvua 2,1 %
- Osakekohtainen tulos tammi–joulukuussa oli 0,72 (0,83) euroa
- Sijoitetun pääoman tuotto tammi–joulukuussa oli 17,2 % (16,3 %) ja nettovelkaantumisaste 31.12. 39,4 % (43,5 %)
- Tammi–joulukuun liiketoiminnan rahavirta oli 79,9 (101,5) milj. euroa

Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan luvut sisältyvät taloustietoihin elokuun 2018 loppuun asti, minkä jälkeen liiketoiminta myytiin. Talotekniikka – Eurooppa -segmenttiin kuuluneen Zent-Frengerin liiketoiminnan luvut sisältyvät taloustietoihin lokakuun 2018 loppuun asti, minkä jälkeen liiketoiminta myytiin.

Ohjeistus vuodelle 2019:

Ilman valuuttakurssien vaikutusta Uponor odottaa liikevaihdon saavuttavan vuoden 2018 liikevaihdon tason ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan ja Zent-Frengerin liiketoimintoja (1 107,7 milj. euroa) ja vertailukelpoisen liikevoiton paranevan vuoden 2018 vertailukelpoisesta liikevoitosta ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan ja Zent-Frengerin liiketoimintoja (83,5 milj. euroa).

Hallituksen osinkoesitys:

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle 0,51 (0,49) euron osinkoa osaketta kohden, josta 25 senttiä maksetaan maaliskuussa 2019 ja 26 senttiä suunnitellaan maksettavan syyskuussa 2019. Hallitus otti esitystä tehdessään huomioon yhtiön maksuvalmiuden, yhtiön osinkopolitiikan, yhtiön liiketoimintanäkymät sekä suunnitellut investoinnit. Hallitus huomioi myös sen, että yhtiön kasvusuunnitelmiin on hyvin saatavilla ulkopuolista rahoitusta.

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi:

- Vuonna 2018 Uponor paransi sekä liikevaihtoa että vertailukelpoista liikevoittoa Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan ja saksalaisen jäähdyttävien kattopaneelien valmistajan Zent-Frengerin myynneistä huolimatta. Ilmoitimme myös päätöksestämme lopettaa toimintamme Aasiassa vuoden 2019 aikana. Aiomme keskittyä jatkossa ydinliiketoimintaamme Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa ja pyrkiä toteuttamaan kannattavan kasvun agendaamme.
- Liikevaihto kasvoi hieman Talotekniikka – Eurooppa -liiketoimintasegmentissä, mutta Virsbon tuotantolaitoksen operatiiviset haasteet Ruotsissa sekä raaka-ainekustannusten nousu heikensivät kannattavuutta vuonna 2018. Virsbossa on otettu käyttöön korjaavia toimenpiteitä ja odotamme tilanteen paranevan vuoden 2019 aikana. Tuomme uusia tuotteita Euroopan markkinoille maaliskuussa maailman johtavilla sanitaatioon ja lämmitykseen keskittyvillä ISH-messuilla. Näitä ovat älykäs vedenvalvontayksikkö Phyn Plus, uuden sukupolven puristusliitinnratkaisu S-Press PLUS, täysin

elektroninen lämmönjakoyksikkö Combi Port E sekä pilvipohjainen älykäs kodinohjausjärjestelmä Smatrix Pulse.

- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi, mutta kannattavuustasoa rasittivat Hutchinsonin tuotantolaitoksen käynnistyskustannukset. Lisäksi segmentti kärsi raaka-ainekustannusten ja rahtihintojen noususta vuoden ensimmäisellä puoliskolla, eikä tätä saatu täysin kompensoitua vuoden toisella puoliskolla.
- Uponor Infra paransi kannattavuuttaan merkittävästi Euroopassa. Operatiiviset parannukset näkyivät erityisesti Suomessa, ja myös räätälöityjen ratkaisujen myynti menestyi hyvin. Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminta myytiin elokuussa.
- Maailmantaloudessa on useita epävarmuustekijöitä, mikä tekee vuoden 2019 ennustamisesta haasteellista. Nykyiseen konsernirakenteeseen ja kiinteisiin valuuttakursseihin perustuva ohjeistuksemme pohjautuu strategiamme toteutussuunnitelmiin, mutta se on riippuvainen toiminta-alueemme päärakennuskauden aikaisesta markkinatilanteesta. Ensimmäiseen neljännekseemme, joka perinteisesti on pienin johtuen rakennusalan kausiluonteisuudesta, odotetaan vaikuttavan jakelijoidemme ostokäyttäytymisen, johon vaikuttanevat ensimmäisen neljänneksen hinnankorotukset monilla avainmarkkinoillamme ja uudet tuotelanseerukset neljänneksen lopussa. Lisäksi joka toissa vuotisiin ISH-messuihin liittyvät kulut rasittavat tulosta.

Konsernin taloudelliset tunnusluvut

Konsernitulos M€ (jatkuvat toiminnot)	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Liikevaihto	1 196,3	1 170,4	1 099,4	1 050,8	1 023,9	906,0
Toiminnan kulut	1 063,6	1 038,4	991,0	942,7	926,4	823,6
Poistot ja arvonalentumiset	42,4	39,2	41,6	39,1	36,5	33,0
Liiketoiminnan muut tuotot	16,4	3,1	4,2	2,4	2,4	0,8
Liikevoitto	106,7	95,9	71,0	71,4	63,4	50,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	99,3	97,2	90,7	75,8	67,7	55,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-8,5	-5,4	-10,0	-8,9	-7,4	-7,1
Tulos ennen veroja	93,5	88,2	60,4	62,8	56,3	43,2
Tulos jatkuvista toiminnoista	63,2	65,4	41,5	37,1	36,3	27,1
Tilikauden tulos	63,2	65,4	41,9	36,9	36,0	26,8
Osakekohtainen tulos	0,72	0,83	0,58	0,51	0,50	0,38

Uponorin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet

(julkaistu 12.2.2013)

Vuotuiset tavoitteet ja toteumat	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Orgaaninen liikevaihdon kasvu ylittää vuotuisen BKT:n kasvun ¹⁾ kolmella prosenttiyksiköllä (2018E: 5,4 %)	4,9	6,5	2,0	5,2	2,0	-1,5
Vertailukelpoinen ²⁾ liikevoittomarginaali yli 10 prosenttia	8,3	8,3	8,2	7,2	6,6	6,1
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) yli 20 prosenttia vuodessa	17,2	16,3	14,1	15,5	14,2	12,5
Nettovelkaantuminen 30–70 (neljän viimeisen vuosineljänneksen keskiarvosta mitattuna)	53,0	58,4	56,7	40,4	45,8	57,9
Osingonjako yli 50 prosenttia nettotuloksesta	70,8	59,0	79,3	86,3	84,0	100,0

(¹)BKT:n kasvu perustuu kymmenen suurimman maan liikevaihdolla mitatun kasvun painotettuun keskiarvoon. ²) Helmikuussa 2013 asetetuissa tavoitteissa viitattiin raportoituun liikevoittomarginaaliin.)

Tietoja tilinpäätöstiedotteesta

Sulkeissa annetut luvut ovat vertailukuja edellisen vuoden vastaavalta ajanjaksolta. Ellei toisin mainita, luvut koskevat jatkuvia toimintoja. Muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tässä tiedotteessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Tiedotustilaisuus, webcast-esitys ja esitysaineisto

Tiedotustilaisuus analyytikoille, salkunhoitajille, sijoittajille ja medialle järjestetään ravintola Savoyssa, Eteläesplanadi 14 (Salikabinetti, 7 krs.), Helsingissä 13.2. klo 10.00.

Englanninkielinen webcast-esitys tiedotustilaisuudesta aloitetaan 13.2. klo 10.00. Sitä voi seurata sijoittajasivustoltamme osoitteessa sijoittajat.uponor.fi tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Tallenne on katsottavissa pian esityksen jälkeen verkkosivuilta tai Uponorin Investor Relations -mobiilisovelluksesta. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > IR-aineisto ja uutiset.

Seuraava osavuosisikatsaus

Uponor Oyj julkaisee vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen osavuosisikatsauksen 3.5.2019. Hiljaisen jakson aikana 1.4.–2.5. yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä eikä liiketoimintaan tai tuloskehitykseen liittyviä seikkoja.

Vuoden 2018 viimeinen neljännes

Markkinat

Rakennusaktiivisuus pysyi Uponorin keskeisillä markkinoilla yleisesti ottaen terveenä, joskin joillakin markkinoilla oli näkyvissä selkeitä merkkejä hiipumisesta. Euroopassa rakennusaktiivisuus hidastui eniten Pohjoismaissa, mutta pysyi vakaana Uponorin suurimmalla Euroopan markkina-alueella Saksassa. Pohjois-Amerikan markkinat kasvoivat hieman edellisestä vuodesta.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto loka–joulukuussa oli 282,6 (279,4) milj. euroa, kasvua edellisvuoteen verrattuna 1,2 prosenttia. Valuuttakurssien, lähinnä Yhdysvaltain dollarin, Ruotsin kruunun ja Venäjän ruplan vaikutus oli -6,5 milj. euroa, eli viimeisen vuosineljänneksen orgaaninen kasvu kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna oli edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 12,5 prosenttia.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto kasvoi 128,5 (125,5) milj. euroon, eli kasvua oli 2,5 prosenttia vertailukauteen nähden. Tärkeimmät tekijät kasvun taustalla olivat Suomi, Norja ja Itävalta.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikka jatkoi kasvuaan 90,5 (79,5) milj. euron liikevaihdollaan, joten kasvua vertailukauteen oli 13,8 prosenttia. Yhdysvaltain dollareissa liikevaihto oli 103,3 (94,2) milj. dollaria, kasvua 9,6 prosenttia. Kasvu johtui vahvasta suorituskyvystä sekä käyttövesi- että sisäilmastoratkaisuissa Yhdysvaltain markkinoilla.

Uponor Infran liikevaihto putosi 65,3 (75,4) milj. euroon laskien 13,3 prosenttia. Lasku vertailukauteen nähden johtui Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnasta, joka myytiin elokuussa 2018. Jäljelle jääneen Euroopan liiketoiminta-alueen liikevaihto sen sijaan kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2018	10–12 2017	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	128,5	125,5	2,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	90,5	79,5	13,8 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	103,3	94,2	9,6 %
Uponor Infra	65,3	75,4	-13,3 %
Eliminoinnit	-1,7	-1,0	
Yhteensä	282,6	279,4	1,2 %

Tulos ja kannattavuus

Konsernin bruttokate vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä oli 94,2 (95,0) milj. euroa. Bruttokatemarginaali laski hieman 33,3 (34,0) prosenttiin.

Konsernin liikevoitto oli vuoden viimeisellä neljänneksellä 17,1 (18,0) milj. euroa. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali oli 6,1 (6,4) prosenttia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien nettovaikutus neljännellä kvartaalilla oli 3,4 milj. euroa. Suurimpia eriä olivat myyntivoitto Zent-Frengerin myynnistä (4,0 milj. euroa),

sekä Aasian toimintojen lakkauttamisesta aiheutuneet kustannukset (6,9 milj. euroa). Vertailukaudella ei ollut vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Katsauskauden vertailukelpoinen liikevoitto, jossa ei ole mukana vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, parani ja oli 20,5 (18,0) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali nousi 7,3 (6,5) prosenttiin.

Talotekniikka – Euroopan liikevoitto oli 5,1 (10,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät huomioiden, Talotekniikka – Euroopan vertailukelpoinen liikevoitto oli 8,0 (10,2) milj. euroa ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 6,2 (8,1 %) prosenttia. Lasku johtui Virsbon kohonneista käyttökustannuksista ja myyntijakaumasta.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 13,7 (9,6) milj. euroa ja Yhdysvaltain dollareissa 15,7 (11,5) miljoonaa dollaria. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali nousi vertailukauden 12,2 prosentista 15,2 prosenttiin. Tähän vaikuttivat hinnankorotukset ja alentuneet rahtikustannukset.

Uponor Infran liikevoitto laski edellisvuoden 1,8 milj. eurosta -0,2 milj. euroon. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 0,3 (1,8) milj. euroa. Lasku johtui Pohjois-Amerikan liiketoiminnan myynnistä elokuussa 2018. Euroopassa sekä Suomen liiketoiminta että räätälöityjen ratkaisujen myynti paransivat kannattavuuttaan.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2018	10–12 2017	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	5,1	10,2	-50,0 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	13,7	9,6	42,9 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	15,7	11,5	36,3 %
Uponor Infra	-0,2	1,8	-113,8 %
Muut	-1,2	-2,5	
Eliminoinnit	-0,3	-1,1	
Yhteensä	17,1	18,0	-5,2 %

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin, loka–joulukuu:

M€	10–12 2018	10–12 2017	Vertailukelpoinen muutos
Talotekniikka – Eurooppa	8,0	10,2	-21,8 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	13,7	9,6	42,9 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	15,7	11,5	36,3 %
Uponor Infra	0,3	1,8	-87,9 %
Muut	-1,2	-2,5	
Eliminoinnit	-0,3	-1,1	
Yhteensä	20,5	18,0	13,3 %

Katsauskauden tapahtumia

Karsten Hoppe nimitettiin 28.11.2018 Talotekniikka – Euroopan johtajaksi ja Uponorin johtoryhmän jäseneksi 1.2.2019 alkaen.

Uponor ilmoitti 13.12.2018 päätöksestään lopettaa toimintansa Aasiassa vuoden 2019 aikana. Päätös pohjautuu yhtiön strategiaan keskittyä kannattavaan kasvuun ydinliiketoiminta-alueillaan Euroopassa ja

Pohjois-Amerikassa. Lopetettaviin toimintoihin sisältyvät toiminnot Kiinassa sekä myyntitoimistot Etelä-Koreassa, Hongkongissa ja Malesiassa.

Tilinpäätös 1–12/2018

Markkinat

Riippumatta lievästä heikkenemisestä vuoden loppua kohti, rakennusaktiivisuus oli hyvällä tasolla Atlantin molemmin puolin vuonna 2018 kasvaen hieman edellisvuoden vahvasta tasosta. Molemmilla mantereilla kuluttajat hyötyivät edelleen vahvoista työmarkkinoista, mikä puolestaan vauhditti asuinrakentamisen kasvua. Vaikka yritykset olivatkin kuluttajia varovaisempia, ne lisäsivät investointeja myös liike- ja julkisrakentamishankkeisiin. Kuten aiempinakin vuosina tämän pitkään jatkuneen kasvujakson aikana, ammattitaitoisista työntekijöistä oli edelleen huomattava pula. Tämä hankaloitti rakentajien mahdollisuuksia ryhtyä uusiin hankkeisiin.

Uponorin suurimmalla Keski-Euroopan markkina-alueella Saksassa asuinrakennuslupien määrä laski yhdistymisen jälkeiseltä huipputasolta, mutta pysyi kuitenkin edelleen korkeana luoden tilauskantaa kerrostalohankkeissa. Investoinnit uusiin asuinrakennushankkeisiin lisääntyivät, kun taas merkittävästi suurempi korjausrakentamisen segmentti ei kasvanut edellisvuoteen verrattuna. Liike- ja julkisrakentaminen lisääntyi hieman, mutta oli yhtä alhaisella tasolla kuin edellisinä vuosina. Kasvu oli voimakkaampaa Alankomaissa, missä investoinnit lisääntyivät sekä asuin- että liike- ja julkisrakentamisen segmenteissä.

Lounais-Euroopassa Espanjan rakennusmarkkinat hyötyivät edelleen hyvin alhaisesta lähtötasosta. Rakennusalan investoinnit pysyivät korkealla tasolla Ranskassa, kun taas Italian markkinat olivat jälleen heikot. Isossa-Britanniassa poliittiset epävarmuustekijät ovat voineet osaltaan vähentää liike- ja julkisrakentamisen investointeja, mutta asuinrakentamisen osalta pysyttiin vuoden 2017 tasolla.

Rakennusaktiivisuus jatkoi Pohjoismaissa kasvuaan vuoden alussa, mitä tuki hankkeista kerääntynyt tilauskanta. Vuoden edetessä uusien kerrostalohankkeiden määrässä tapahtui kuitenkin selkeä hidastuminen Suomessa ja Ruotsissa. Liike- ja julkisrakentamisen segmentissä rakennusaktiivisuus heikkeni sekä Ruotsissa että Norjassa, kun taas Suomessa ja Tanskassa se kasvoi hieman.

Pohjois-Amerikassa Yhdysvaltojen rakennusala jatkoi edelleen kasvuaan, vaikkakin hiipuen hieman aikaisemmista vuosista. Asuinrakentaminen kasvoi ja kodinrakentajien luottamus pysyi selkeästi kasvusuunnassa, vaikkakin vuoden loppua kohti voitiin havaita lievää heikkenemistä. Yritykset puolestaan investoivat edelleen enemmän liike- ja julkisrakentamiseen, ja kasvua tuki lähes jokainen osasegmentti. Kanadassa asuinrakentamisen heikentyneitä investointeja kompensoi liike- ja julkisrakentamisen kasvu.

Uponorin yhdyskuntatekniikkaratkaisujen kysyntä pysyi kokonaisuutena vakaana. Joillakin rakennussegmenteillä heikkenemistä hillitsi lisääntynyt julkisten varojen käyttö, esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa. Itäisen Keski-Euroopan maat, erityisesti Puola, hyötyivät lisääntyneistä investoinneista sekä rakennus- että kunnallistekniikan alalla.

Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuonna 2018 oli 1 196,3 (1 170,4) milj. euroa, mikä on 2,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Valuuttakurssien negatiivinen vaikutus oli 28,1 milj. euroa, eli koko vuoden 2018 orgaaninen kasvu kiinteillä valuuttakursseilla laskettuna oli 7,4 prosenttia. Negatiiviset nettovaikutukset johtuivat pääosin Yhdysvaltain dollarin, Ruotsin kruunun, Kanadan dollarin ja Venäjän ruplan kurssivaihteluista.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto oli 524,2 (521,7) milj. euroa, kasvua 0,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Liikevaihto pysyi melko vakaana useimmissa maissa. Suurin kasvu tuli Suomesta ja Espanjasta. Liikevaihto laski Ruotsissa ja hieman Saksassa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan koko vuoden liikevaihto oli 340,5 (328,2) milj. euroa, kasvua 3,7 prosentilla. Yhdysvaltain dollareissa liikevaihto oli 401,5 (373,2) milj. dollaria, mikä vastaa 7,6 prosentin kasvua. Kasvu tuli sekä Yhdysvaltojen että Kanadan markkinoilta.

Uponorin Infran liikevaihto oli 337,3 (323,4) milj. euroa, mikä vastaa 4,3 prosentin kasvua huolimatta Pohjois-Amerikan liiketoiminnan myynnistä elokuussa 2018. Suurin osa kasvusta tuli Ruotsista ja Puolasta.

Liiketoimintaryhmittäin laskettuna käyttövesiratkaisujen osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 49 % (49 %), sisäilmastoratkaisujen 23 % (24 %) ja yhdyskuntatekniikkaratkaisujen 28 % (27 %). Jos Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoimintojen vaikutukset eliminoidaan, osuudet ovat: käyttövesiratkaisut 52 %, sisäilmastoratkaisut 24 % ja yhdyskuntatekniikkaratkaisut 24 %.

Liikevaihdolla mitattuna kymmenen suurinta maata ja niiden osuudet konsernin liikevaihdosta (vuoden 2017 osuus sulkeissa): USA 26,9 % (26,3 %), Saksa 12,5 % (13,2 %), Suomi 11,0 % (10,3 %), Ruotsi 9,6 % (9,7 %), Kanada 7,2 % (8,6 %), Tanska 4,3 % (4,4 %), Alankomaat 3,5 % (3,5 %), Espanja 3,3 % (3,2 %), Norja 2,8 % (2,6 %) ja Puola 2,6 % (1,9 %).

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.2018:

M€	1–12 2018	1–12 2017	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	524,2	521,7	0,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	340,5	328,2	3,7 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	401,5	373,2	7,6 %)
Uponor Infra	337,3	323,4	4,3 %
Eliminoinnit	-5,7	-2,9	
Yhteensä	1 196,3	1 170,4	2,2 %

Tulos ja kannattavuus

Konsernin koko vuoden bruttokate oli 400,8 (394,1) milj. euroa, eli kasvua on 6,7 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Bruttokatemarginaali oli 33,5 (33,7) prosenttia. Vertailukelpoinen bruttokate oli 400,8 (395,1) milj. euroa eli 33,5 (33,8) prosenttia.

Konsernin liikevoitto oli 106,7 (95,9) milj. euroa, mikä oli selvä parannus edellisvuodesta. Kehitykseen vaikuttivat erityisesti Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan (11,7 milj. euroa) ja Zent-Frengerin (4,0 milj. euroa) myynneistä syntyneet luovutusvoitot. Kannattavuutta mittaava liikevoittomarginaali kasvoi vertailukauden 8,2 prosentista 8,9 prosenttiin.

Vertailukelpoinen liikevoitto, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät jätetään huomiotta, kasvoi 2,1 prosenttia ja oli 99,3 (97,2) milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 8,3 (8,3) prosenttia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien kokonaismäärä oli 7,4 (1,3) milj. euroa, josta Talotekniikka – Euroopan osuus oli yhteensä 4,3 (2,8) milj. euroa (Zent-Frengerin myynnistä syntynyt luovutusvoitto ja Aasian toimintojen sulkemisesta ja uudelleen järjestelyistä johtuvat kulut) ja Uponor Infran osuus -11,7 (-1,5) milj. euroa (Pohjois-Amerikan liiketoimintojen myynnistä syntynyt luovutusvoitto).

Talotekniikka – Euroopan koko vuoden liikevoitto oli 31,1 (40,0) milj. euroa. Segmentin koko vuoden vertailukelpoinen liikevoitto laski ja oli 35,4 (42,8) milj. euroa. Segmentin kannattavuutta rasittivat tiukkana jatkunut kilpailutilanne sekä raaka-ainehintojen nousu. Hinnankorotukset eivät riittäneet kompensoimaan tilannetta, kun myös operatiiviset kulut kasvoivat Virsossa. Myyntijakauma ei myöskään tukenut kannattavuuden kehitystä.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevoitto oli 46,6 (49,7) milj. euroa ja Yhdysvaltain dollareissa 54,9 (56,5) milj. dollaria. Lasku johtui Hutchinsonin tuotantolaitoksen käynnistyskustannuksista sekä raaka-aine- ja rahtihintojen noususta. Vuoden 2018 toisella puoliskolla segmentissä toteutettiin hinnankorotuksia ja onnistuttiin alentamaan rahtikustannuksia, mutta myönteiset toimet eivät riittäneet täysin kompensoimaan vuoden heikompaa ensimmäistä puoliskoa.

Uponor Infran liikevoitto parani selvästi ja oli 35,1 (12,0) milj. euroa. Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto parani myös ja oli 23,4 (10,5) milj. euroa. Parantunut kannattavuus johtui operatiivisista parannuksista Suomessa sekä räätälöityjen ratkaisujen myynnistä. Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminta myytiin elokuussa 2018.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.:

M€	1–12/ 2018	1–12/ 2017	Raportoitu muutos
Talotekniikka – Eurooppa	31,1	40,0	-22,1 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	46,6	49,7	-6,2 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	54,9	56,5	-2,8 %
Uponor Infra	35,1	12,0	191,6 %
Muut	-5,2	-4,2	
Eliminoinnit	-0,9	-1,6	
Yhteensä	106,7	95,9	11,3 %

Vertailukelpoinen liikevoiton jakautuminen segmenteittäin 1.1.–31.12.:

M€	1–12 2018	1–12 2017	Vertailukelpoinen muutos
Talotekniikka – Eurooppa	35,4	42,8	-17,3 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	46,6	49,7	-6,2 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	54,9	56,5	-2,8 %
Uponor Infra	23,4	10,5	122,0 %
Muut	-5,2	-4,2	
Eliminoinnit	-0,9	-1,6	
Yhteensä	99,3	97,2	2,1 %

Uponorin nettorahoituskulut kasvoivat edellisvuoden 5,4 milj. eurosta 8,5 milj. euroon, koska vertailukauteen sisältyy 3,6 milj. euron positiivinen vaikutus Suomen korkeimman hallinto-oikeuden veropäätöslauselman johdosta. Valuuttakurssierot vuonna 2018 olivat -4,9 (-3,2) milj. euroa.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta, -4,7 (-2,3) milj. euroa, liittyy Uponorin 50 prosentin omistusosuuteen vuonna 2016 perustetussa Phyn-yhteisyrityksessä. Uponor nosti omistusosuutensa 37,5 prosentista 50 prosenttiin helmikuussa 2018 tekemällä yhteisyritykseen 8,1 milj. euron (10 milj. dollarin) lisäinvestoinnin. Uuden älykkään Phyn Plus -vedenvalvontayksikön myynti aloitettiin Yhdysvalloissa toisella vuosineljänneksellä, ja Euroopan markkinoilla tuote lanseerataan keväällä 2019.

Tulos ennen veroja oli 93,5 (88,2) milj. euroa. Efektiviinen veroaste oli 32,4 (25,8) prosenttia. Uponor Infran Pohjois-Amerikan ja Zent-Frengerin liiketoimintojen myynnillä, Aasian toimintojen lopettamisella ja Australian myyntitoimiston sulkemisella oli +4,9 prosenttiyksikön kertaluontoinen vaikutus efektiiviseen veroasteeseen. Tuloverojen määrä oli 30,3 (22,8) milj. euroa.

Konsernin tilikauden tulos oli 63,2 (65,4) milj. euroa. Oman pääoman tuotto oli 18,0 (19,4) prosenttia.

Sijoitetun pääoman tuotto nousi 17,2 (16,3) prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuotto, kun vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät huomioidaan, oli 15,9 % (16,6 %).

Osakekohtainen tulos oli 0,72 (0,83) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 4,08 (3,83) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 79,9 (101,5) milj. euroa. Uponor sai verovalituksensa perusteella täyden hyvityksen Uponor Business Solutions Oy:n osalta, jonka vaikutus oli 11,4 milj. euroa, mutta nettokäyttöpääoma kasvoi. Tämä johtuu vertailukaudesta, jolloin pohjoisamerikkalaiset varastot olivat liian alhaisella tasolla kestävän liiketoiminnan tarpeisiin. Lisäksi varastot olivat suurempia Euroopassa vuoden 2018 lopulla johtuen uusista tuotelanseerauksista maaliskuussa 2019. Rahavirta ennen rahoitusta oli 72,7 (42,0) milj. euroa.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Viime vuosina Uponor on investoinut uusien digitaalisten innovaatioiden lisäksi tarkasti harkittuihin tuottavuutta parantaviin uudistuksiin, kunnossapitoon ja teknologian nykyaikaistamiseen yhtiön tuotannossa.

Vuonna 2018 Uponorin suurimmat investoinnit olivat uusi tuotantolaitos Hutchinsonissa, Minnesotassa ja yhteisyritys Phyn Belkin Internationalin kanssa. Hutchinsonin laajennusinvestoinneista tiedotettiin 20.7.2017, ja Uponor avasi uuden tuotantolaitoksen kesäkuussa 2018. Vuonna 2018 Uponor investoi Hutchinsonin tehtaaseen 18,2 milj. euroa (21,5 milj. dollaria). Vuonna 2017 investoinnit olivat arvoltaan 7,6 milj. euroa (8,6 milj. dollaria). Uponor teki Phyniin 8,1 milj. euron (10 milj. dollarin) lisäinvestoinnin ja korotti omistusosuuttaan 37,5 prosentista 50 prosenttiin helmikuussa 2018. Tällöin Uponorin kumulatiivinen investointi nousi 21,6 milj. euroon (25 milj. dollariin).

Vuonna 2018 bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat yhteensä 54,0 (63,4) milj. euroa. Nettoinvestointien määrä oli 53,3 (61,8) milj. euroa.

Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen laskivat hieman ja olivat yhteensä 22,5 (23,2) milj. euroa eli 1,9 (2,0) prosenttia liikevaihdosta. Tärkeimmät tutkimus- ja kehitysalat olivat digitalisaatio ja esineiden internet (IoT) sekä uuden sukupolven sisäilmaston säätöjärjestelmät ja putkijärjestelmien liittimet, jotka lanseerataan maaliskuussa ISH-messuilla. Lisäksi Uponor jatkoi erilaisten tietomallinnusratkaisujen, uusien putkien ekstruusiotekniikoiden ja -prosessien sekä olemassa olevien alustojen kehittämistä.

Uponorin keskeisin pitkäaikainen rahoitusohjelma 31.12.2018 oli 100 milj. euron suuruisen, kahdenvälinen viiden vuoden laina, joka erääntyy kokonaisuudessaan heinäkuussa 2022. Kyseinen uusi laina korvasi kesäkuussa 2018 erääntyneen 80 milj. euron joukkovelkakirjalainan.

Edellä mainitun rahoitusohjelman lisäksi Uponorilla oli voimassa kaksi pitkäaikaista, kahdenvälistä lainaa, joista toinen oli 50 milj. euroa ja toinen 20 milj. euroa. Molemmat erääntyvät kesällä 2021. Lisäksi voimassa oli yhteensä neljä kahdenvälistä 50 milj. euron luottolimiittia yhteisarvoltaan 200 milj. euroa. Nämä varalla olevat rahoitusluotot erääntyvät vuosina 2021–2023. Katsauskauden aikana niistä ei ollut nostettuna yhtään.

Lyhytaikaisen rahoituksen tarpeeseen vastaa kotimainen 150 milj. euron yritystodistusohjelma, josta ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Uponorin tärkeimpien pankkilaitosten cash pool -järjestelyjen yhteissumma oli 34,9 milj. euroa. Tästä ei tilinpäätöshetkellä ollut käytössä yhtään. Rahavarat vuoden lopussa olivat yhteensä 38,1 (107,0) milj. euroa.

Konsernissa kiinnitetään erityistä huomiota myyntisaamisiin ja luottoriskeihin. Suurin osa Uponorin saatavista on turvattu luottovakuutuksin.

Konsernin korolliset nettovelat supistuivat 139,2 (151,5) milj. euroon. Omavaraisuusaste oli 45,1 (40,5) prosenttia ja nettovelkaantuminen eli gearing laski 39,4 (43,5) prosenttiin, jolloin rullaava neljän neljänneksen velkaantumisaste oli 53,0 (58,4) prosenttia. Velkaantumisasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 53,0 (58,4), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

Katsauskauden tapahtumia

Uponor juhli 100 vuoden taivaltaan koko vuoden 2018.

Tammikuussa Uponorin Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -segmenttiin kuuluva tytäryhtiö Uponor, Inc. sai päätökseen 16,3 milj. euron (17,4 milj. dollarin) arvoisen, kymmenennen tehdaslaajennuksen Apple Valleystä.

Samassa kuussa Uponorin ja Belkin International, Inc:n yhteisyritys Phyn esitteli ensimmäisen tuotteen, älykkään Phyn Plus -vedenvalvontayksikön. Tuote esiteltiin International Builders' Show'ssa Floridassa sekä Consumer Electronics Show'ssa Las Vegasissa. Tuote sai näissä tapahtumissa kaksi palkintoa. Phyn Plus tuli Yhdysvalloissa markkinoille toisella vuosineljänneksellä ja Euroopassa se lanseerataan keväällä 2019.

Helmikuussa Uponor teki Phyniin 10 milj. dollarin lisäinvestoinnin, mikä nosti kumulatiivisen investoinnin määrän 21,6 milj. euroon (25 milj. dollariin). Tällä rahoitusosuudella Uponor sai Phynistä 50 prosentin omistusosuuden. Toisen puolikkaan omistaa Belkin.

Vuoden toisella neljänneksellä Talotekniikka – Pohjois-Amerikka -segmenttiin kuuluva Uponor Inc. avasi toisen tuotantolaitoksen Hutchinsoniin, Minnesotaan. PEX-putkien tuotanto alkoi hieman ennakoitua aikataulua nopeammin.

Verohallinto antoi 29.8. päätöksen Uponor Business Solutions Oy:n veroasiassa. Päätöksen tuloksena Uponorin vuonna 2011 kirjaamat verot, veronlisäykset ja viivekorot, yhteensä noin 11,4 milj. euroa, sekä palautuskorot, maksettiin takaisin yhtiölle.

Uponor ilmoitti 31.8., että Uponor Infra ja yhdysvaltalainen pääomasijoittaja Wynnchurch Capital allekirjoittivat liiketoimintakauppasopimuksen Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnasta. Velaton kauppahinta oli 62,5 milj. Kanadan dollaria (noin 41 milj. euroa).

Uponor ja Swegon Group AB allekirjoittivat Zent-Frenger GmbH:n koko osakekannan myyntiä koskevan kauppakirjan 5.9. Velaton kauppahinta oli 16 milj. euroa. Yrityskauppa saatiin päätökseen lokakuun lopussa 2018.

Syyskuussa Uponor Infra Oy ja Infra Pipe Solutions Ltd allekirjoittivat Weholite-lisenssisopimuksen, joka koskee Weholite-putkien ja -tuotteiden jatkuvaa valmistusta Pohjois-Amerikan markkinoille. Uponor Infran oman tuotannon lisäksi Weholite-lisenssivalmistajia on Isossa-Britanniassa, Islannissa, Omanissa, Etelä-Afrikassa, Malesiassa, Thaimaassa, Japanissa, Brasiliassa, Ranskassa, Turkissa, Tansaniassa ja nyt myös Kanadassa.

Uponor ilmoitti 13.12. päätöksestään lopettaa toimintansa Aasiassa vuoden 2019 aikana. Päätös pohjautuu yhtiön strategiaan keskittyä kannattavaan kasvuun ydinliiketoiminta-alueillaan Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Lopetettaviin toimintoihin sisältyy toiminnot Kiinassa sekä myyntitoimistot Etelä-Koreassa, Hongkongissa ja Malesiassa.

Uponor Oyj:n hallitus päätti 19.12. jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Uusi ohjelma kattaa kalenterivuodet 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Uuteen ohjelmaan mahdollisesti perustuva osakepalkkio kaudelta 2019–2021 maksetaan vuonna 2022. Ohjelman tarkoituksena on jatkaa Uponorin toimivan johdon ja osakkeenomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista ja siten kasvattaa yrityksen arvoa, vahvistaa kannattavaa kasvua ja sitouttaa ohjelmaan avainhenkilöstöä.

Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 928 (4 075) työntekijää eli 147 henkeä vähemmän kuin vuoden 2017 lopussa täysipäiväiseksi muutettuna. Työntekijöiden määrän väheneminen johtui Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnan ja Zent-Frengerin myynneistä. Keskimäärin henkilöstön määrä vuoden aikana oli 4 074 (3 990).

Konsernin johtoryhmässä tapahtui vuoden 2018 aikana kaksi muutosta. Fernando Roses, johtaja, Teknologia- ja kehitystoiminto, jätti Uponorin huhtikuussa ja hänen seuraajansa Richard Windischhofer aloitti Uponorissa tammikuussa 2019. Jan Peter Tewes, johtaja, Talotekniikka – Eurooppa, jätti Uponorin syyskuussa ja hänen seuraajansa Karsten Hoppe aloitti Uponorissa helmikuussa 2019.

Konsernin henkilöstö täysipäiväiseksi muutettuna jakaantui maittain seuraavasti: USA 23 % (20 %), Saksa 22 % (23 %), Suomi 15 % (15 %), Ruotsi 14 % (13 %), Puola 6 % (6 %), Espanja 3 % (3 %), Tanska 3 % (3 %), Venäjä 2 % (2 %), Kiina 2 % (2 %), Tšekki 2 % (2 %) ja muut maat 8 % (9 %).

Konsernissa kirjattujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma sosiaalikulut mukaan lukien oli tilikaudella 259,5 (245,7) milj. euroa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Tässä osiossa kuvataan Uponorin yritys vastuutoimintoja Suomen kirjanpitolain 3a luvun edellyttämällä tavalla muita kuin taloudellisia tietoja koskien.

Uponorin liiketoimintamalli ja arvonluonti

Uponor toimii alalla, jolla on suuri vaikutus kestäväen kehityksen mukaiseen asumiseen ja elämiseen. Uponorin tavoitteena on rikastuttaa ihmisten elämää tarjoamalla asiakkaiden hyvinvointia parantavia korkealaatuisia sisäilmasto-, käyttövesi- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisuja. Uponorilla kestävä kehitys on keskeisellä sijalla tämän tavoitteen toteuttamisessa. Yhtiö on sitoutunut pitkäaikaiseen arvonluontiin ja edistämään kestävämpää maailmaa innovaatioiden ja kumppanuussuhteiden kautta.

Vuonna 2017 Uponor toteutti sidosryhmissään olennaisuusanalyysin. Analyysi muodostaa yhdessä YK:n kestäväen kehityksen tavoitteiden kanssa Uponorin kestäväen kehityksen viitekehityksen. Vuonna 2018 Uponor tarkasteli kestäväen kehityksen strategiaansa ja määritteli neljä painopistealuetta: puhdas vesi ja puhtaanapito, vastuullinen tuotanto ja kulutus, ilmastotoimet sekä ihmisarvoinen työ ja talouskasvu. Valituilla painopistealueilla on liiketoiminnassa suurin vaikutuspotentiaali sekä merkittävät mahdollisuudet, ja ne ovat linjassa Uponorin liiketoiminta-alueen kanssa. Vuonna 2019 Uponor jatkaa tätä työtä ja määrittää kullekin painopistealueelle mitattavat tavoitteet.

Uponor on jaettu kolmeen liiketoimintasegmenttiin (Talotekniikka – Eurooppa, Talotekniikka – Pohjois-Amerikka ja Uponor Infra) vastualueiden ja asiakkaiden mukaan. Henkilöstöön, brändiin, kestäväen kehitykseen ja teknologiaan liittyvät päätökset tehdään konsernitasolla, jotta Uponorin globaalia läsnäoloa ja pitkäaikaisista tuotekehityshankkeista saatavat hyödyt pystytään maksimoimaan.

Lisätietoa Uponorin arvонуontimallista löytyy vuosikertomuksesta.

Toimintaperiaatteet ja due diligence -prosessit

Uponor noudattaa paikallisia lakeja ja määräyksiä, ja yhtiön toimintaohjeet sekä muut konsernin käytännöt muodostavat toimintaperiaatteiden perustan. Vuonna 2018 Uponor liittyi myös YK:n Global Compact -aloitteeseen.

Ympäristö

Uponor ottaa tuotetarjonnassaan huomioon ympäristönäkökohdat ja pyrkii jatkuvasti vähentämään toimintansa kokonaisvaikutusta. Uponorilla on maailmanlaajuisesti 18 tuotantolaitosta, ja niiden keskeiset ympäristövaikutukset ovat kasvihuonekaasupäästöt, jätteet ja vedenkäyttö. Uponorin tavoitteena on vähentää suoria ja epäsuoria kasvihuonekaasupäästöjä 20 prosenttia liikevaihdosta vuoteen 2020 mennessä vuoden 2015 tasoista.

Ympäristö- ja energiatavoitteiden saavuttamiseksi Uponorissa on otettu käyttöön ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöjärjestelmä ja ISO 50001 -standardin mukainen energianhallintajärjestelmä. Vuonna 2018 tuotantolaitoksista 14 oli ISO 14001 -sertifioituja ja 7 ISO 50001 -sertifioituja. Laatu- ja ympäristöohjeistus kattaa Uponorin ympäristöasiat. Sisäisiä ja ulkoisia auditointeja tehdään vuosittain, jotta varmistetaan laatu- ja ympäristöohjeistuksen noudattaminen. Toimittajilta saatujen tietojen mukaan kaikki Uponorin tuotteet ja järjestelmät ovat eurooppalaisessa REACH-asetuksessa määritettyjen vaatimusten mukaisia. Vaikka Pohjois-Amerikassa ei ole omaa REACH-asetuksen tyyppistä kemikaalilainsäädäntöä, Uponor noudattaa asetusta soveltuvin osin koko konsernissa.

Lisäksi Uponor kehittää muun muassa kierrätettäviä pakkausjärjestelmiä ja vaihtoehtoisia muoviraaka-aineita kiertotalouden edistämiseksi.

Henkilöstö- ja sosiaaliasiat

Uponor painottaa yhdenvertaista kohtelua ja edistää työntekijöidensä turvallisuutta ja hyvinvointia. Työntekijöiden terveys ja turvallisuus on etusijalla, ja Uponorin tavoitteena on nolla työtapaturmaa. Laatu- ja ympäristöohjeistus kattaa henkilöstön terveys- ja turvallisuusasiat.

Uponorin henkilöstöstrategia perustuu kolmeen pääteemaan: johtajuus, sopivat osaajat ja kulttuuri. Henkilöstöstrategiallaan yhtiön tavoitteena on varmistaa, että se houkuttelee ja sitouttaa sopivia osaajia, jotka tukevat Uponorin liiketoimintatavoitteita hyvän johtajuuden ja suorituskykyisen kulttuurin avulla.

Uponor järjestää joka toinen vuosi henkilöstökyselyn saadakseen työntekijöiltä palautetta heihin liittyvissä kysymyksissä. Seuraava kysely on suunniteltu vuodelle 2019.

Ihmisoikeudet

Uponor kunnioittaa ihmisoikeuksia, jotka on määritelty esimerkiksi YK:n yleismaailmallisessa ihmisoikeuksien julistuksessa. Uponor on vastuullinen työnantaja ja tukee työntekijöidensä yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Syrjintää ei sallita. Uponor ei salli arvoketjussaan lapsi- tai pakkotyötä tai muuta toimintaa, joka rikkoo työntekijöiden perusoikeuksia.

Uponorilla on toimittajapolitiikka, jonka tavoitteena on varmistaa, että toimittajat täyttävät myös Uponorin eettiset, sosiaaliset, ympäristö- ja laatustandardit sekä noudattavat kaikkia paikallisia lakeja ja säännöksiä.

Vuonna 2018 Uponor otti käyttöön ilmiantokanavan, jonka avulla työntekijät voivat ilmoittaa anonyymisti vaatimustenvastaisesta käyttäytymisestä.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorilla on nollatoleranssi korruption ja lahjonnan suhteen. Uponorin väärinkäytöksiä koskevan ohjeistuksen tarkoituksena on määrittää yhtiön asennoituminen väärinkäytöksiä kohtaan, pyrkimys ehkäistä väärinkäytökset ja Uponorin työntekijöiden vastuut väärinkäytösten ehkäisyssä.

Uusi ilmiantokanavan antaa työntekijöille mahdollisuuden ilmoittaa anonyymisti vaatimustenvastaisesta käyttäytymisestä.

Toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset

Ympäristöasiat

Uponorin yhteisyritys toi Yhdysvaltain markkinoille älykkään vedenvälöntayksikön, Phyn Plusin. Phyn Plus auttaa asiakkaita valvomaan vedenkulutusta ja havaitsee vuodot jo varhaisessa vaiheessa auttaen näin säästämään vettä. Lisäksi Uponor toi markkinoille muita tuotteita, jotka auttavat asiakkaita vähentämään energiankulutusta, kuten Uponor Combi Port. Uponor keskittyy tutkimus- ja kehitystyössään edelleen kestäväen kehityksen teemojen huomioimiseen.

Uponor pyrkii jatkuvasti vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja jätteitä. Vuonna 2018 Uponorin epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt vähenivät, koska sertifioitujen vihreän sähkön ostaminen lisääntyi ja päästökertoimia päivitettiin vastaamaan paremmin sijaintiperusteisia ja hankintaperusteisia scope 2 -lukuja. Samaan aikaan suorat kasvihuonepäästöt kasvoivat, koska tuotteiden valmistusmäärät lisääntyivät ja raportoinnin piiriin lisättiin kaksi uutta tuotantolaitosta.

Jätteiden kokonaismäärä säilyi aika lailla ennallaan vuonna 2018. Vaarallisen jätteen määrä palautui entiselle tasolle, kun käytöstä poissa ollut prosessivesilaitos saatiin purettua ja siihen liittynyt likainen maanaines poistettua vuonna 2017. Prosessivesilaitos oli 1990-luvulla Uponorin ja kahden jo pois myydyin liiketoiminnan yhteiskäytössä.

Vuonna 2018 vedenkulutus lisääntyi etupäässä Hutchinsonissa ja Virbossa. Hutchinsonissa havaittiin vuotoja jäähdytysvesitorneissa, minkä vuoksi tuotantolaitos käytti viilennykseen parin kuukauden ajan avointa vesikiertojärjestelmää suljetun järjestelmän sijasta, kunnes jäähdytysvesisäiliöt säätettiin vaihdettua. Kaikki vuodot on saatu korjattua ja vaihtotyöt tehtyä Hutchinsonissa. Virbossa ennätysellisen kuuma kesä johti vedenkulutuksen lisääntymiseen.

Vuonna 2018 toimintajärjestelmän tarkastuksessa havaittiin yksi ympäristöluparikkomus Tanskassa ja korjaavat toimenpiteet toteutettiin.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Turvallisuus on Uponorin ensisijainen tavoite. Vuonna 2018 Uponorin tapaturmataajuus oli 12,7 (8,9). Tämä johtui lisääntyneistä onnettomuuksista kodin ja työpaikan välisillä matkoilla sekä työmatkoilla. Uponor pyrkii myös parantamaan tuotteidensa asentajien terveyttä ja turvallisuutta esimerkiksi uusilla asennusvalmiilla tuotteilla, joita on helpompi käsitellä kuin muita samanlaisia tuotteita.

Uponor investoi sisäisiin koulutuksiin ja käynnisti esimieskoulutuksen pilottihankkeen Suomessa ja Tanskassa. Tavoitteena on saada nämä koulutukset pakolliseksi kaikille esimiehille henkilöstön johtamistaitojen kehittämiseksi.

Uponor on tehnyt henkilöstökyselyn joka toinen vuosi ja vuosi 2018 oli väli vuosi. Yhtiö on käynnistänyt hankkeen henkilöstökyselykonseptin uudistamiseksi vuoden 2019 aikana.

Ihmisoikeudet

Uponorin toiminnoissa ei havaittu ihmisoikeusrikkomuksiin liittyviä tapahtumia päivittäisissä toimintaprosesseissa, sisäisen tarkastuksen tutkimuksissa tai ilmiantokanavan kautta tulleissa ilmoituksissa.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorin toiminnoissa ei havaittu korruptioon tai lahjontaan liittyviä tapahtumia päivittäisissä hallintoprosesseissa, sisäisen tarkastuksen tutkimuksissa tai ilmiantokanavan kautta tulleissa ilmoituksissa.

Muihin kuin taloudellisiin aiheisiin liittyvät pääasialliset riskit

Ympäristöasiat

Paikallisen lainsäädännön ja määräysten noudattamatta jättämisestä voi aiheutua Uponorille sekä sakkoja että maineeseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä.

Uponor lieventää ympäristöriskejä koulutuksilla sekä noudattamalla ISO 14001-, ISO 9001- ja ISO 50001-prosesseja ja -sertifiointeja tuotantolaitoksissaan.

Sosiaaliset ja henkilöstöön liittyvät asiat

Terveysten ja turvallisuuteen liittyvät asiat voivat aiheuttaa Uponorille riskejä. Tiettyjä haasteita voi esiintyä myös osaajien houkuttelemisessa ja heidän organisaatioon sitouttamisessa

Uponor lieventää terveyden ja turvallisuuden liittyviä riskejä sisäisten koulutusten, läheltä piti -tapausten raportoinnin ja sisäisten prosessien jatkuvan parantamisen avulla. Lisäksi Uponor panostaa houkuttelevan yrityskulttuurin ja työnantajamielikuvan sekä erilaisten urapolkujen rakentamiseen.

Ihmisoikeudet

Mahdolliset ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien loukkaukset voivat vaikuttaa Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää riskejä kehittämällä sisäisiä koulutuksia ja prosesseja sekä toimitusketjun tarkastuksia. Lisäksi käytössä on sisäinen nimetön ilmiantokanava.

Korruption ja lahjonnan torjunta

Uponorin työntekijöiden tai kumppanien epäeettinen käyttäytyminen voi vaikuttaa negatiivisesti Uponorin maineeseen ja liiketoimintamahdollisuuksiin.

Uponor lieventää näitä riskejä huolellisella rekrytointiprosessilla, sisäisillä koulutuksilla ja valvomalla kumppaneitaan. Lisäksi on käytössä sisäinen nimetön ilmiantokanava.

Keskeiset muut kuin taloudelliset tulospöytä

Mitattava asia	Yksikkö	2018	2017	2016	2015	2014
Ympäristömittarit						
Energian kokonaiskulutus	1 000 MWh	226,9	200	199	185	184,2
– Ostettu sähkö	1 000 MWh	180,6	157,5	149,6	138,3	130,6
– josta sertifioitua vihreää sähköä	1 000 MWh	33,8	20,9	14,5	11,5	11,1
– Itse tuotettu sähkö	1 000 MWh	0,0	0,4	0,9	1,1	1,0
– Fossiilisten polttoaineiden käyttö	1 000 MWh	46,2	42,5	49,5	47,4	53,6
– Lämmitys	1 000 MWh	30,5	27,9	34,2	32,2	35,9
– josta uusiutuvan osuus	%	11,4	16,5	14,7	13,4	12,9
– Omat ajoneuvot (mukaan lukien leasing)	1 000 MWh	15,8	14,6	15,2	15,2	17,7
Käytetyt raaka-aineet	1 000 tonnia	151,2	140,9	132,7	127,1	122,5
Veden kulutus	1 000 m ³	207,1	155,2	168,4	190,9	190,0
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (suorat)	1 000 tonnia	8,5	7,5	8,7	8,5	9,6
Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä (epäsuorat)	1 000 tonnia	30,8	32,1	32,2	33,5	31,1
Jätettä yhteensä	1 000 tonnia	20,2	18,8	16,4	16,4	15,1
– Kierrätetty jäte	%	97,6	92,4	97,4	97,5	95,3
– Kaatopaikkajäte	%	2,36	7,6	2,6	2,5	4,7
Vaaralliset jätteet jätteen kokonaismäärästä	%	1,4	4,5	1,4	1,1	1,1

Sosiaaliset mittarit						
Henkilöstön vaihtuvuus	%	13	11,2	4,5	5	3,3
Tapaturmat		88	64	54	86	74
Tapaturmia suht. (LTIF)	milj. työtuntia kohti	12,7	8,9	7,8	13,1	10,6

Vuonna 2018 raportoinnin piiriin lisättiin kaksi uutta tehdasta. Kierrätetyn jätteen osuus koostuu energijätteestä ja uusiokäyttöön kierrätettävästä materiaalista. Joitakin viime vuosien lukuja on muutettu johtuen siitä, että käyttöön on otettu tarkempia mittaus- ja raportointitapoja. Luvuissa ei ole mukana Kanadan ja Kiinan tuotantolaitoksia, koska Uponor Infra myi Pohjois-Amerikan liiketoimintansa vuonna 2018 ja Aasian liiketoiminnot lopetetaan vuoden 2019 aikana. Uponor pyrkii sisällyttämään kaikki tuotantolaitokset raportoinnin piiriin vuonna 2019. Tällä hetkellä, raportointi kattaa 15 tuotantolaitosta 18:sta. Uponor raportoi scope 2 -päästönsä käyttäen sijaintiperustaista metodologiaa "GHG Protocol/IEA (05/2018) - IEA2017", mutta niissä maissa, joissa Uponor ostaa vihreää sähköä käytetään hankintaperustaisia kertoimia. Kokonaistyöaika on laskettu yhdistämällä kaikkien aktiivisten työntekijöiden kokonaistyössäoloaika ja Uponorin suurimpien toimintamaiden keskiarvoinen kokonaisvuosityöaika.

Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit voivat vaikuttaa Uponorin taloudelliseen tulokseen.

Strategiset riskit

Globaalin talouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus saattaa vaikuttaa kielteisesti Uponorin toimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan ja rahoituslähteisiin. Epävarmuustekijöitä on edelleen vuonna 2019, esimerkiksi Brexit ja mahdollinen Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota.

Uponorin tärkeimmät toiminta-alueet ovat Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, joissa poliittinen riski luokitellaan pääsääntöisesti suhteellisen vähäiseksi. Ukrainan kriisi jatkuu, ja Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin Venäjän vastaiset pakotteet sekä Venäjän vastapakotteet vaikuttavat yhä liiketoimintaympäristöön Venäjällä sekä Venäjän kanssa käytäviin liiketoimiin. Venäjän osuus Uponorin liikevaihdosta oli vuonna 2018 noin 1,9 prosenttia.

Uponorin tuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Uponor lieventää tätä riskiä jakamalla liiketoimintansa kahdelle maantieteelliselle pääalueelle: Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan. Uponorilla on myös kolme liiketoiminta-aluetta: käyttövesi-, sisäilmasto- ja yhdyskuntatekniikkaratkaisut. Uponorin tuotteita käytetään sekä uusissa rakennushankkeissa että korjausrakentamisen hankkeissa, ja jälkimmäisessä kysyntä on yleensä vakaampaa kuin syklistä uudisrakentamisessa.

Lisääntyvä kilpailupaine, esimerkiksi private label -tuotteista johtuva, aiheuttaa riskin Uponorille. Yhtiö lieventää tätä riskiä investoimalla jatkuvasti tutkimus- ja tuotekehitykseen ja lisäämällä valmiuksiaan liike- ja kerrostalorakentamisen segmentissä.

Koska Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolle asiakkaita, joista huomattava osa on jakelijoita (tukkuliikkeitä), myös Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle.

Digitalisaatiota, uusia teknologioita ja näihin liittyviä valmiuksia tarvitaan Uponorin uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomiseen. Avainasemassa Uponorin tulevan menestyksen kannalta on yhtiön kyky houkuttaa osajia muutoksen tekijöiksi ja sitouttaa nämä yhtiöön. Uponor hallitsee tätä riskiä rakentamalla työnantajamielikuvaansa ja auttamalla nykyisiä työntekijöitään kehittämään esimerkiksi heidän johtamistaitojaan. Uponor pyrkii myös rakentamaan sopivan kumppaniverkoston täydentämään omaa osaamistaan.

Useimmissa maissa paikalliset lait ja säännökset vaikuttavat Uponorin käyttövesiratkaisuihin liittyviin toimiin. Suurelle osalle myytävistä tuotteista tarvitaan esimerkiksi kansallinen tuotehyväksyntä. Tästä syystä yhtiö seuraa tarkasti tuotteisiin ja raaka-aineisiin liittyviä valmisteluvaiheessa olevia lakeja ja säännöksiä ja pyrkii

ennakoimaan niiden mahdolliset vaikutukset sekä Uponorin että sen asiakkaiden toimintaan. Uponor osallistuu myös aktiivisesti toimialakohtaisten järjestöjen ja ammattiliittojen työhön ja pyrkii siten vaikuttamaan paikallisiin ja kansainvälisiin päättäjiin energia-, terveys- ja käyttövesiasioissa.

Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muutoksille, joista tärkeimpiä ovat mm. petrokemian tuotteiden ja metallien hintojen vaihtelu, toimituskapasiteetti ja markkinoiden kysyntä. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään hintavaihteluiden vaikutukset suurelta osin myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan mahdollisuuksien mukaan sekä kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla että rahoitusvälineillä. Pohjoismaissa Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä jatkuvatoimisesti ja järjestelmällisesti rahoitusinstrumenteilla.

Komponenttien, raaka-aineiden ja palveluiden hankinnassa Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja ja raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Toimittajien edellytetään noudattavan Uponorin toimintaperiaatteita ja puitesopimuksia. Mikäli toimittajia on vain yksi, pyritään siihen, että ko. toimittajalla on vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin käyttämiä hyödykkeitä. Uponorilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

Uponor on astunut IoT-aikakauteen tuomalla markkinoille uusia älykkäitä tuotteita. Näin ollen Uponor valvoo useita kyberriskejä, kuten kyber-, tieto- ja informaatiouhkia. Liiketoimintojen hallintaan käytetään useita IT-järjestelmiä, joista tärkeimmät ovat Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa käytetyt ERP-järjestelmät. Järjestelmien kriittisyyden analysoiminen ja riskien minimointiin liittyvät varautumisjärjestelyt sisältyvät aina suurimpien IT-järjestelmien käyttöönottoon ja elinkaaren hallintaan.

Uponor on ottanut käyttöön nollatoleranssin koskien terveyttä ja turvallisuutta, säädöstenmukaisuutta ja ympäristöriskejä. Uponorille ilmastoon tai puhtaaseen veteen liittyvät riskit edustavat myös potentiaalisia mahdollisuuksia, jotka perustuvat yhtiön vedensäästöön, vesihygienian parantamiseen ja energiansäästöön kehitettyjen tuotteiden ja ratkaisujen käyttöön.

Uponor noudattaa ISO 9001 -laatuja järjestelmää ja ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää, mikä takaa jatkuvan laadun, parantaa tuotannon turvallisuutta, ympäristölainsäädännön noudattamista ja tuottavuutta sekä vähentää ympäristövaikutuksia ja muita toiminnan riskejä. Saksan tuotantolaitoksissa alettiin soveltaa ISO 50001 -standardin mukaista energianhallintajärjestelmää, joka on tarkoitus ottaa käyttöön kaikissa Uponorin tuotantolaitoksissa vuoteen 2020 mennessä.

Projektiliiketoiminnassa Uponorin tavoitteena on hallita mm. projektikohtaisia aikataulutukseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Tällaiset riskit pyritään ottamaan huomioon projekti- ja alihankkijasopimuksissa. Lisäksi Uponor tehostaa aktiivisesti työntekijöidensä projektinjohtamistaitoja.

Rahoitusriskit

Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan aina riittävien luottolimiittireservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla, sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa erilaisia rahoitusmuotoja ja useita hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia vastapuolia.

Yhtiön maksuvalmiutta hallitaan tehokkailla kassanhallintaratkaisulla ja riskiä karttavalla sijoituspolitiikalla. Sijoituskohteina on ainoastaan matalariskisiä kohteita, jotka voidaan tarvittaessa muuntaa käteisvaroiksi nopeasti ja selkeään markkinahintaan.

Korkomuutokset vaikuttavat Uponorin korkokuluihin ja kiinteähintaisten rahoituserien käypään arvoon. Korkoriskejä hallitaan käyttämällä sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisia rahoitusinstrumentteja.

Yhtiön toiminnan kansainvälisyys altistaa sen eri valuuttojen välisille valuuttariskeille. Uponorin liikevaihdosta 61,4 prosenttia syntyy muussa valuutassa kuin euroissa. Tällöin kuitenkin tyypillisesti myös valtaosa ko. liikevaihtoon kohdistuvista kuluista on kyseisessä paikallisessa valuutassa. Tämä vähentää oleellisesti liiketoiminnan valuuttariskiä. Konsernin rahoitusosasto vastaa konsernitason valuuttakurssiriskien hallinnasta ja suojaamisesta. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiineitä ja -optioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden tulosta euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata. Poikkeuksena tähän ovat nettoinvestoinneiksi luettavat sisäiset lainat, jotka on sisällytetty suojauslaskentaan. Suojautumisessa valuuttakurssiriskeiltä kumppaneiksi valitaan vain hyvän luottoluokituksen omaavia vakavaraisia pankkeja.

Vahinkoriskit

Vuoden 2018 lopussa Uponorilla oli 18 tuotantolaitosta. Näissä tuotantolaitoksissa tuotetuista tuotteista muodostuu suurin osa konsernin liikevaihdosta. Konsernitasolla vahinko- ja keskeytysvakuutuksia ohjataan keskitetysti, minkä tavoitteena on kattava vakuutussuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille.

Toinen merkittävä vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on niin ikään vakuutettu keskitetysti konsernitasolla.

Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään ehkäisemään monin eri keinoin, kuten yksikkökohtaisilla jatkuvuussuunnitelmissa, henkilöstön turvallisuuskoulutuksella, tuotantolaitteiden säännöllisillä huolto-ohjelmilla ja varmistamalla tärkeimpien varaosien jatkuva saatavuus.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden 2018 aikana ei toteutunut sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla nykytiedon mukaan olisi ollut olennainen merkitys Uponorille.

Hallinto ja tilintarkastus

Uponorin varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 13.3.2018. Yhtiön hallitukseen valittiin uudelleen Pia Aaltonen-Forsell, Markus Lengauer, Eva Nygren ja Annika Paasikivi. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Ruotsin kansalainen Johan Falk ja Suomen kansalainen Casimir Lindholm, sillä Jorma Eloranta ja Jari Rosendal eivät olleet käytettävissä jatkokaudelle. Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Annika Paasikiven. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin nyt 9. perättäistä kertaa tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy. Päävastuulliseksi tilintarkastajaksi nimitettiin nyt kolmatta kertaa KHT Jukka Vattulainen.

Uponor laatii erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen. Ne ovat saatavilla tilinpäätöksen julkistuksen jälkeen yhtiön verkkosivuilla osoitteessa sijoittajat.uponor.fi > Hallinto > Hallinto- ja ohjausjärjestelmä.

Uponor noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, poiketen siitä suositusten 13 ja 15 osalta. Suositusten 13 mukaan hallituksen olisi arvioitava vuosittain toimintansa ja työmenetelmänsä. Vuoden 2018 aikana hallituksessa oli useita muutoksia, ja hallitus päätti, että arviointi tehdään 2019 alussa, jolloin uudella kokoonpanolla on takanaan useampia kokouksia. Tästä syystä arviointia ei tehty vuonna 2018, mutta jatkossa vuosittaiset arvioinnit toteutetaan. Suositusten 15 mukaan hallituksen valiokunnissa olisi kussakin oltava vähintään kolme jäsentä. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnassa on kuitenkin kaksi jäsentä suosituksessa mainitun kolmen sijasta. Uponor katsoo, että kaksi jäsentä riittää varmistamaan valiokunnan asiantuntemuksen. Lisäksi valiokunta voi tarvittaessa pyytää näkemyksiä valiokunnan ulkopuolisilta tahoilta. Valiokunta toimii hallituksen valmistelu- ja tukielimenä. Kaikki olennaiset palkitsemiseen liittyvät asiat käsittelee yhtiön hallitus.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto Nasdaq Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2018 oli 40,8 (35,1) milj. kappaletta, yhteensä 499,0 (545,5) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2018 lopussa oli 8,62 (16,78) euroa ja osakekannan markkina-arvo oli 631,0 (1 228,4) milj. euroa.

Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 20 341 (19 191) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 23,5 (26,4) prosenttia. Tarkemmat osakekohtaiset tiedot löytyvät tilinpäätöksestä.

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2018 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous valtuutti 13.3.2018 hallituksen päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta. 24.10.2018 hallitus päätti aloittaa omien osakkeiden takaisinoston yhdessä tai useammassa erässä. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä oli 200 000. Ostot saatiin päätökseen 5.11.2018 ja yhteensä 200 000 Uponorin omaa osaketta hankittiin.

Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään enintään 7,2 miljoonan uuden osakkeen antamisesta tai omien osakkeiden luovuttamisesta. Osakkeiden kokonaismäärä vastaa noin 9,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus valtuutettiin päättämään kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Uponor Oyj:n hallitus päätti 15.2.2018 luovuttaa yhtiön omia osakkeita osana yhtiön osakesidonnaista kannustinohjelmaa vuosille 2015–2017. Yhteensä 14 365 yhtiön hallussa olevaa osaketta luovutettiin yhtiön 11 avainhenkilölle.

Tarkemmat tiedot yhtiökokouksesta löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta <https://investors.uponor.com/fi/hallinto/yhtiokokous/yhtiokokous-2018>

Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 244 756 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,33 prosenttia osake- ja äänimäärästä.

Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvaltayhteisönsä omistivat vuoden lopussa yhteensä 101 079 (134 288) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,14 prosenttia.

Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus on viime vuosina päättänyt useista, yhtiön johdolle tarkoitetuista pitkän aikavälin kannustinohjelmista. Yksityiskohtaiset tiedot suunnitelmista on esillä yhtiön sijoittajille suunnatulla verkkosivustolla.

Joulukuussa 2018 Uponor Oyj:n hallitus päätti jatkaa hallituksen vuonna 2014 hyväksymää yhtiön johdon suoriteperusteista osakekannustinohjelmaa. Uuden ohjelman kohderyhmään kuuluu noin 50 konsernin johtoryhmään ja johtajistoon kuuluvaa henkilöä. Uusi ohjelma kattaa kalenterivuodet 2019–2021, 2020–2022 ja 2021–2023. Mahdollinen osakepalkkio vuosilta 2019–2021 maksetaan vuonna 2022 osittain osakkeina ja osittain käteisenä.

Ohjelman tarkoituksena on jatkaa Uponorin johdon ja osakkeenomistajien tavoitteiden yhdenmukaistamista ja siten kasvattaa yrityksen arvoa, vahvistaa kannattavaa kasvua ja sitouttaa ohjelmaan osallistuvat johtajat yritykseen pitkäkestoisesti. Kilpailukykyinen kannustinohjelma palkitsee johtoa yhtiön strategisten kannattavuus- ja kasvutavoitteiden saavuttamisesta mahdollistaen yrityksen osakkeiden ansaitsemisen ja henkilökohtaisen osakemäärän kasvattamisen.

Lähiajan näkymät

Koko vuoden 2018 ajan Uponorin keskeiset markkinat, Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, pysyivät vahvalla tasolla. Poliittisia epävarmuustekijät jatkuvat, mikä vaikeuttaa näkymien ennustamista vuodelle 2019. Muun muassa Brexit, tariffikorotusten aiheuttamat haasteet ja Kiinan talouskehitys voivat muuttaa tilannetta, jopa hyvin nopeasti.

Olettaen, että talouden kehitys ja poliittinen tilanne Uponorin päämarkkina-alueilla jatkuu häiriintymättä, Uponor antaa seuraavan ohjeistuksen vuodelle 2019:

Ilman valuuttakurssien vaikutusta Uponor odottaa liikevaihdon saavuttavan vuoden 2018 liikevaihdon tason ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan ja Zent-Frengerin liiketoimintoja (1 107,7 milj. euroa) ja vertailukelpoisen liikevoiton paranevan vuoden 2018 vertailukelpoisesta liikevoitosta ilman myytyjä Uponor Infran Pohjois-Amerikan ja Zent-Frengerin liiketoimintoja (83,5 milj. euroa).

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. 020 129 2824
Maija Strandberg, talousjohtaja, puh. 020 129 2830

Susanna Inkinen
Viestintä- ja yritysvastuujohtaja, puh. 020 129 2081

Jakelu:
Nasdaq Helsinki
Tiedotusvälineet
www.uponor.fi
[sijoittajat.uponor.fi](mailto:sijoittajat@uponor.fi)

Taulukko-osa

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2017 vastaavan jakson lukuja. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TUOSLASKELMA

M€	1-12/2018	1-12/2017	10-12/2018	10-12/2017
Liikevaihto	1 196,3	1 170,4	282,6	279,4
Hankinnan ja valmistuksen kulut	795,5	776,3	188,4	184,4
Bruttokate	400,8	394,1	94,2	95,0
Muut liiketoiminnan tuotot	16,4	3,1	3,8	0,3
Varastointimenot	33,7	33,2	8,1	8,1
Myynnin ja markkinoinnin kulut	191,3	190,3	45,8	47,9
Hallinnon kulut	60,0	53,4	17,8	14,6
Liiketoiminnan muut kulut	25,5	24,4	9,2	6,7
Liikevoitto	106,7	95,9	17,1	18,0
Rahoituskulut, netto	8,5	5,4	1,5	2,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-4,7	-2,3	-1,1	-0,7
Tulos ennen veroja	93,5	88,2	14,5	14,8
Tuloverot	30,3	22,8	7,8	-0,3
Kauden tulos	63,2	65,4	6,7	15,1
Laaja tuloslaskelma				
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	-1,1	-0,4	-1,1	-0,4
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	1,2	-13,2	0,7	-2,6
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	1,6	1,2	0,2	0,3
Nettoinvestoinnin suojaus	-0,7	1,7	-0,2	0,2
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	1,0	-10,7	-0,4	-2,5
Kauden laaja tulos	64,2	54,7	6,3	12,6
Kauden tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	52,8	60,5	6,0	13,4
- Määräysvallattomille omistajille	10,4	4,9	0,7	1,7
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
- Emoyrityksen omistajille	54,0	50,1	5,5	11,2
- Määräysvallattomille omistajille	10,2	4,6	0,8	1,4
Osakekohtainen tulos, €	0,72	0,83	0,08	0,19
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,72	0,83	0,08	0,19

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	31.12.2018	31.12.2017
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	258,3	252,2
Aineettomat hyödykkeet	101,0	116,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	13,7	9,5
Muut arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	12,0	10,7
Laskennalliset verosaamiset	9,1	10,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	394,1	398,8
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	147,9	132,7
Myyntisaamiset	168,5	171,8
Muut saamiset	38,0	55,5
Rahavarat	38,1	107,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä	392,5	467,0
Varat yhteensä	786,6	865,8
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	297,6	280,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	56,0	68,2
Oma pääoma yhteensä	353,6	348,4
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset velat	175,6	176,6
Laskennalliset verovelat	12,3	7,9
Varaukset	5,2	7,1
Eläkevelvoitteet ja muut velat	19,6	24,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	212,7	216,0
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	1,7	81,9
Varaukset	25,0	21,8
Ostovelat	72,0	77,0
Muut velat	121,6	120,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	220,3	301,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	786,6	865,8

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-12/2018	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	122,5	141,8
Käyttöpääoman muutos	-28,1	-7,2
Maksetut verot	-12,3	-29,5
Maksetut korot	-2,8	-3,8
Saadut korot	0,6	0,2
Liiketoiminnan rahavirta	79,9	101,5
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynnit	53,8	-
Yhteisyritysten hankinta	-8,1	-
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-54,0	-63,4
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0,9	3,7
Saadut osingot	0,2	0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,0
Investointien rahavirta	-7,2	-59,5
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	0,2	159,5
Lainojen takaisinmaksut	-80,1	-59,6
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-0,4	-16,2
Osingonjako	-35,8	-33,6
Omien osakkeiden hankinta	-1,9	-
Pääoman palautus Infra Oyn määräysvallattomille omistajille	-22,4	-
Rahoitusleasingmaksut	-1,0	-1,1
Rahoituksen rahavirta	-141,4	49,0
Rahavarojen muuntoerot	-0,2	-0,3
Rahavarojen muutos	-68,9	90,7
Rahavarat 1. tammikuuta	107,0	16,3
Rahavarat kauden lopussa	38,1	107,0
Muutos taseen mukaan	-68,9	90,7

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma									
1.1.2018	146,4	50,2	1,7	-10,4	-0,4	92,7	280,2	68,2	348,4
Muutetun IFRS 2:n vaikutus						1,0	1,0		1,0
Oikaistu oma pääoma									
1.1.2018	146,4	50,2	1,7	-10,4	-0,4	93,7	281,2	68,2	349,4
Tilikauden tulos						52,8	52,8	10,4	63,2
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			1,6	0,7		-1,1	1,2	-0,2	1,0
Omien osakkeiden hankinta					-1,9		-1,9		-1,9
Osingot (0,49 euroa/osake)						-35,8	-35,8		-35,8
Pääoman palautus Infra Oyn määräysvallattomille omistajille								-22,4	-22,4
Osakepalkkio-ohjelmat					0,1	0,0	0,1		0,1
Oma pääoma									
31.12.2018	146,4	50,2	3,3	-9,7	-2,2	109,6	297,6	56,0	353,6
Oma pääoma									
1.1.2017	146,4	50,2	0,5	0,9	-0,5	65,8	263,3	63,6	326,9
Tilikauden tulos						60,5	60,5	4,9	65,4
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			1,2	-11,3		-0,3	-10,4	-0,3	-10,7
Maksetut osingot (0,46 euroa/osake)						-33,6	-33,6		-33,6
Osakepalkkio-ohjelmat					0,1	0,3	0,4		0,4
Oma pääoma									
31.12.2017	146,4	50,2	1,7	-10,4	-0,4	92,7	280,2	68,2	348,4

*) Sisältää -14,3 (-13,5) miljoonan euron nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden.

- A – Osakepääoma
- B – Ylikurssirahasto
- C – Muut rahastot
- D* – Kertyneet muuntoerot
- E – Omat osakkeet
- F – Edellisten tilikausien voitto
- G – Emoyhtiön omistajien osuus
- H – Määräysvallattomien osuus
- I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2018 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa.

Uudet ja muutetut IFRS-standardit

IFRS 2 -muutos Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostaminen

Konserni on soveltanut IFRS 2:en muutoksia 1.1.2018 alkaen. Muutokset koskevat osakeperusteisia järjestelyjä, joissa on nettosuoritusominaisuus, eli mikäli verolaki tai sääntely edellyttää yhtiötä pidättämään tietyn määrän oman pääoman ehtoisia instrumentteja, rahalliselta arvoltaan työntekijöiden verovelvoitetta vastaavan määrän työntekijän verovelan kuittaamiseksi ja myöhemmin maksamiseksi veroviranomaiselle. Tällainen järjestely on luokiteltava kokonaisuudessaan omana pääomana maksettavaksi liiketoimeksi edellyttäen, että osakeperusteinen maksu olisi luokiteltu omana pääomana maksettavaksi liiketoimeksi ilman sen sisältämää nettosuoritusominaisuutta. Näiden muutosten käyttöönoton seurauksena Konserni on 1. tammikuuta 2018 kirjannut pois taseesta €1.0 miljoonan velan ja samana päivänä kirjannut uuden €1.0 miljoonaa omana pääomana maksettavan osakeperusteisen maksun kertyneisiin voittovaroihin.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Konserni on soveltanut IFRS 9 –standardia 1.1.2018 alkaen. IFRS 9 –standardin pääasiallinen vaikutus koskee rahoitusvarojen arvonalentumista sekä rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista. IFRS 9 –standardin käyttöönotolla ei ollut merkittävää vaikutusta yhtiön rahoitusvarojen ja –velkojen arvostamiseen taseessa. IFRS9 –standardia ei ole sovellettu takautuvasti.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserni otti IFRS 15 -standardin käyttöön soveltamalla täysin takautuvaa mallia. Vertailutietoihin vaikuttavia muutoksia ei ole, joten näin ollen oikaisuja ei ole tehty konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 15 sisältää yhden kattavan tuloutusmallin asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen. IFRS 15 korvaa nykyiset IAS 18 Tuotot ja IAS 11 Pitkäaikaishankkeet – standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15-standardin pääperiaatteena on, että myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palveluiden luovuttamista asiakkaalle sellaiseen rahamäärään, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluita vastaan. IFRS 15:n mukaan yhteisö kirjaa myyntituoton silloin, kun (tai sitä mukaa kuin) suoritevelvoite täytetään, toisin sanoen, kun asiakas saa määräysvallan suoritevelvoitteen perusteena olevaan tavaraan tai palveluun. IFRS 15:n pääperiaatteita sovelletaan noudattamalla seuraavaa viisivaiheista mallia:

1. Asiakassopimuksen tai -sopimusten tunnistaminen
2. Sopimuksen suoritevelvoitteiden yksilöiminen
3. Transaktiohinnan määrittäminen
4. Transaktiohinnan kohdistaminen sopimuksen suoritevelvoitteille
5. Myyntituoton kirjaaminen

Standardi vaatii yhteisöjä käyttämään harkintaa ottaen huomioon kaikki merkitykselliset tosiseikat ja olosuhteet soveltaessaan jokaista mallin vaihetta asiakassopimuksiinsa. Lisäksi standardi määrittelee laskentamallin sopimuksen saamisesta aiheutuville lisämenoille ja sopimuksen täyttämistä suoraan aiheutuville menoille.

Konserni tarjoaa tuotteita ja ratkaisuja turvalliseen veden jakeluun, energiatehokkaaseen lämmitykseen ja viilennykseen sekä luotettavaan yhdyskuntatekniikkaan. Tulovirrat voidaan jaotella kahteen ryhmään: tavaroiden myynti ja palveluiden tuottaminen sisältäen projektiliiketoiminnan. Konserni toimii päämiehenä kaikissa asiakassopimuksissa, sillä konserni tarjoaa tuotteet ja palvelut asiakkaalle itse ja sillä on määräysvalta tuotteisiin ja palveluihin, kunnes ne toimitetaan asiakkaalle.

Tavaroiden myynti

Konsernin asiakassopimukset koskien tavaroiden myyntiä sisältävät tyypillisesti yhden suoritevelvoitteen. Konserni on tullut siihen lopputulemaan, että tavaroiden myynnistä aiheutunut myyntituotto tuloutetaan tietyssä ajanhetkenä silloin, kun hyödykkeeseen liittyvä määräysvalta siirtyy asiakkaalle, yleensä tavarantoimituksen yhteydessä. Määräysvallan siirtymisen tarkka ajanhetki analysoidaan sopimuskohtaisesti ottaen huomioon toimitusehdot, asiakkaan hyväksyntää koskevat sopimusehdot ja asiakkaan mahdollisuus hyötyä toimitetusta tavarasta. IFRS 15 käyttöönotto ei vaikuttanut suoritteiden tulouttamisajankohtaan.

Palvelujen tuottaminen sisältäen projektiliiketoiminnan

Tyypillisesti palvelusopimuksessa luvattavat tavarat ja palvelut eivät ole erotettavissa olevia, ja näin ollen suurimmassa osassa tapauksista konserni käsittelee tavarat ja palvelut yhtenä suoritevelvoitteena. Konserni on arvioinut, että palveluiden tuottamiseen, sisältäen projektiliiketoiminnan, liittyvä suoritevelvoite täyttyy ajan kuluessa, sillä konsernin suoritteesta ei synny omaisuuserää, jolla olisi konsernille vaihtoehtoista käyttöä. Konsernilla on täytäntöön pantavissa oleva oikeus saada maksu tarkasteluhetken mennessä tuotetusta suoritteesta, tai konsernin suoritteesta syntyy omaisuuserä tai se parantaa omaisuuserää, johon asiakkaalla on määräysvalta,

sitä mukaa kuin omaisuuserä syntyy tai sitä parannetaan. Näin ollen konserni ei ole tunnistanut olennaisia vaikutuksia IFRS 15 käyttöönottolla tulouttamiseen liittyen.

Sopimusten yhdistäminen; Palveluiden tuottaminen -segmentissä, projektiliiketoiminta mukaan luettuna, konserni on tehnyt kaksi sopimusta lähes samanaikaisesti saman asiakkaan kanssa. Sopimukset on neuvoteltu yhtenä kokonaisuutena ja niillä on yksi kaupallinen tavoite. Konserni on kuitenkin todennut, että nämä sopimukset eivät muodosta yhtä suoritevelvoitetta, eikä IFRS 15 siten vaikuta tuloutettavaan määrään.

Takuuvelvoitteet; Konserni tarjoaa tyypillisesti takuita korjatakseen tuotteisiin liittyviä normaaleja virheitä, jotka ovat olleet olemassa myyntihetkellä, kuten laissa vaaditaan. Sellaisenaan suurin osa takuista on IFRS 15:n mukaisia varmennustyyppisiä takuita, joita konserni käsittelee IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat mukaisesti, mikä on yhdenmukaista IFRS 15 käyttöönottoa edeltävään käytäntöön. Jos muunlaisia takuita tarjotaan, niiden määrän on katsottu olevan epäolennainen.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserni jaottelee myyntituotot asiakassopimuksista ryhmiin, jotka kuvaavat sitä, kuinka taloudelliset tekijät vaikuttavat myyntituottojen luonteeseen, määrään, ajoittumiseen ja epävarmuuteen. Alla oleva taulukko kuvaa konsernin myyntituottoja asiakassopimuksista, sisältäen myyntituottojen täsmäytyksen:

M€	1-12/2018			1-12/2017		
	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä	Tavaroiden myynti	Palvelujen tuottaminen	Yhteensä
Segmentin myyntituotot asiakassopimuksista						
Talotekniikka – Eurooppa	489,4	32,2	521,6	486,5	34,1	520,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	340,5	0,0	340,5	328,2	0,0	328,2
Uponor Infra	316,9	17,3	334,2	311,5	10,1	321,6
Ulkoiset myyntituotot yhteensä	1146,8	49,5	1196,3	1126,2	44,2	1170,4
Sisäiset myyntituotot	5,7		5,7	2,9		2,9
Yhteensä	1152,5	49,5	1202,0	1129,1	44,2	1173,3
Eliminoinnit	-5,7		-5,7	-2,9		-2,9
Yhteensä	1146,8	49,5	1196,3	1126,2	44,2	1170,4

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	31.12.2018	31.12.2017
Bruttoinvestoinnit	54,0	63,4
- % liikevaihdosta	4,5	5,4
Poistot ja arvonalentumiset	42,4	39,2
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	0,7	1,6

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	31.12.2018	31.12.2017
Keskimäärin	4 074	3 990
Kauden lopussa	3 928	4 075

OMAT OSAKKEET

	31.12.2018	31.12.2017
Omat osakkeet, kpl	244 756	59 121
- osakepääomasta, %	0,3	0,1
- äänimäärästä, %	0,3	0,1
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,5	0,1

SEGMENTTI-INFORMAATIO

M€	1-12/2018			1-12/2017		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin liikevaihto						
Talotekniikka - Eurooppa	521,6	2,6	524,2	520,6	1,1	521,7
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	340,5	0,0	340,5	328,2	0,0	328,2
Uponor Infra	334,2	3,1	337,3	321,6	1,8	323,4
Eliminoinnit	0,0	-5,7	-5,7	-	-2,9	-2,9
Yhteensä	1 196,3	-	1 196,3	1 170,4	-	1 170,4

M€	10-12/2018			10-12/2017		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin liikevaihto						
Talotekniikka - Eurooppa	127,6	0,9	128,5	125,2	0,3	125,5
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	90,5	0,0	90,5	79,5	0,0	79,5
Uponor Infra	64,5	0,8	65,3	74,7	0,7	75,4
Eliminoinnit	0,0	-1,7	-1,7	0,0	-1,0	-1,0
Yhteensä	282,6	-	282,6	279,4	-	279,4

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	10-12/2018	10-12/2017	10-12/2018	10-12/2017
Segmentin liikevoitto				
Talotekniikka – Eurooppa	31,1	40,0	5,1	10,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	46,6	49,7	13,7	9,6
Uponor Infra	35,1	12,0	-0,2	1,8
Muut	-5,2	-4,2	-1,2	-2,5
Eliminoinnit	-0,9	-1,6	-0,3	-1,1
Yhteensä	106,7	95,9	17,1	18,0

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Segmentin poistot ja arvonalentumiset				
Talotekniikka – Eurooppa	16,4	14,0		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	15,1	12,4		
Uponor Infra	9,9	11,0		
Muut	1,0	1,8		
Eliminoinnit	0,0	0,0		
Yhteensä	42,4	39,2		

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Segmentin investoinnit				
Talotekniikka – Eurooppa	15,3	13,5		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	27,6	39,7		
Uponor Infra	9,5	9,7		
Muut	1,6	0,5		
Yhteensä	54,0	63,4		

M€	31.12.2018		31.12.2017	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Segmentin varat				
Talotekniikka – Eurooppa	357,0	365,6		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	286,1	233,9		
Uponor Infra	171,5	210,4		
Muut	358,5	400,3		
Eliminoinnit	-386,5	-344,1		
Yhteensä	786,6	866,1		

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Segmentin velat				
Talotekniikka – Eurooppa	305,0	293,6		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	232,0	176,3		
Uponor Infra	58,3	69,6		
Muut	261,7	345,8		
Eliminoinnit	-424,1	-367,9		
Yhteensä	432,9	517,4		

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Segmentin henkilöstö, keskimäärin				
Talotekniikka – Eurooppa	2 073	2 065		
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	925	808		
Uponor Infra	999	1 041		
Muut	77	76		
Yhteensä	4 074	3 990		

M€	1-12/2018		1-12/2017	
	1-12/2018	1-12/2017	1-12/2018	1-12/2017
Täsmäytyslaskelma				

Segmentin tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	112,8	101,7
Muut	-5,2	-4,2
Eliminoinnit	-0,8	-1,6
Liikevoitto	106,7	95,9
Rahoituskulut, netto	8,5	5,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-4,7	-2,3
Konsernin tulos ennen veroja	93,5	88,2

EHDOLLISET VELAT JA VARAT

M€	31.12.2018	31.12.2017
Investointisitoumukset	7,4	12,4
Muut sitoumukset	0,0	0,8
Omien velkojen puolesta annetut vakuudet		
Annetut pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset	1,9	2,1
Takaukset	0,6	5,6
Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	27,3	29,4
Lisäksi emoyhtiö on antanut tytäryhtiöidensä puolesta letter of comfort -tyyppisiä sitoumuksia, jotka eivät sisälly edellä mainittuihin lukuihin.		
Annetut pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset	1,9	2,1
Takaukset	27,9	35,0
Yhteensä	29,9	37,2

Korkein hallinto-oikeus antoi 13.syyskuuta 2017 päätöksensä Uponorin valituksista, jotka yhtiö oli jättänyt tammikuussa 2016.

Päätöksessä Uponor Business Solutions Oy:n verovuosina 2006-2009 veloittamien palvelumaksujen markkinaehtoisten määrien selvittäminen palautettiin verohallinnolle.

Verohallinto antoi 29. elokuuta 2018 päätöksen Uponor Business Solutions Oy:n veroasiassa. Verohallinnon selvityksen mukaisesti Uponor Business Solutions Oy:lle ei lisätä verotettavaa tuloa, koska yhtiön alkuperäinen hinnoittelumalli ei sisällä olennaista poikkeamaa markkinaehtoperiaatteesta. Verohallinnon päätöksen johdosta Uponorin vuonna 2011 kirjaamat verot, veronlisäykset ja viivekorot, yhteensä noin 11,4 miljoonaa euroa sekä palautuskorot, maksettiin takaisin yhtiölle.

M€	31.12.2018	31.12.2017
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	50,8	44,0

JOHDANNAISSOPIMUKSET

M€	Nimellisarvo 31.12.2018	Käypäarvo 31.12.2018	Nimellisarvo 31.12.2017	Käypäarvo 31.12.2017
Valuuttajohdannaiset				
- Termiinisopimukset	277,2	1,9	212,4	1,1
Korkojohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	50,0	-0,6	100,0	-0,5
- Korko-optiot	70,0	0,0	70,0	0,0
Hyödykejohdannaiset				
- Sähköjohdannaiset	4,1	2,6	4,7	0,4

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

M€	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Sähköjohdannaiset	1	1,0	0,4
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Muut pitkäaikaiset saamiset		10,8	10,1
Muut osakkeet ja osuudet		0,2	0,2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Sähköjohdannaiset	1	1,5	0,1
Muut johdannaissopimukset	2	0,0	0,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Muut johdannaissopimukset	2	2,4	1,7
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset		192,3	202,4
Rahavarat		38,1	107,0
Rahoitusvarat yhteensä		246,3	322,1
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Korolliset velat		175,6	176,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat			
Sähköjohdannaiset	1	0,0	0,1
Muut johdannaissopimukset	2	0,6	0,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat			
Muut johdannaissopimukset	2	0,5	0,8
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat			
Korolliset velat		1,7	81,9
Ostovelat ja muut velat		98,2	105,4
Rahoitusvelat yhteensä		276,6	365,3

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin. Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

- Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).
- Valuuttatermiinit ja valuuttavaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

TYTÄRYHTIÖIDEN JA LIIKETOIMINTOJEN MYYNIT

Uponor ilmoitti 31. elokuuta, että Uponor Infra ja yhdysvaltalainen pääomasijoittaja Wynnchurch Capital allekirjoittivat liiketoimintakauppasopimuksen Uponor Infran Pohjois-Amerikan liiketoiminnasta. Velaton kauppahinta oli 62,5 miljoonaa Kanadan dollaria (noin 41 miljoonaa euroa). Uponor Infra Oy päätti vetäytyä kyseisestä yritystoiminnasta, koska sen strateginen painopiste on ollut Euroopan liiketoiminnassa, jossa sen on mahdollista löytää synergioita Uponorin Talotekniikka – Eurooppa -segmentin kanssa: esimerkiksi vahva brändi ja yhteiset jakelukanavat.

Lisäksi 5. syyskuuta ilmoitettiin että Uponor ja Swegon Group AB allekirjoittivat Zent-Frenger GmbH:n koko osakekannan myyntiä koskevan kauppakirjan. Velaton kauppahinta oli 16 miljoonaa euroa ja yrityskauppa päätettiin lokakuun lopussa 2018. Uponor osti vuonna 2012 Zent-Frengerin, joka on jäädyttävien kattopaneelien johtava valmistaja Saksassa, tavoitteenaan laajentaa

tuotevalikoimaansa ja löytää synergioita isoissa kaupallisissa projekteissa. Strategiset tavoitteet eivät toteutuneet ja erilaisista liiketoimintamalleista johtuen operatiiviset synergiat olivat rajalliset.

Näiden myyntien kauppahinta oli kokonaisuudessaan nettona 54,6 miljoonaa euroa. Netto myyntivoitto 15,7 miljoonaa euroa, sisältäen transaktiokustannukset, kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin.

M€	2018
Myytyjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvo	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12,1
Aineettomat hyödykkeet	10,3
Vaihto-omaisuus	10,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	25,3
Rahavarat	0,8
Varat yhteensä	58,9
Muut pitkäaikaiset velat	7,0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	15,0
Velat yhteensä	22,0
Nettovarat	36,8
Käteisenä saatu kauppahinta	54,6
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	0,8
Rahavirtavaikutus	53,8

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

M€	1-12/2018	1-12/2017
Ostot osakkuusyhtiöiltä	4,3	2,4
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Ostovelat ja muut velat	0,4	0,2

TUNNUSLUVUT

	1-12/2018	1-12/2017
Osakekohtainen tulos, €	0,72	0,83
Liikevoitto, %	8,9	8,2
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	18,0	19,4
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	17,2	16,3
Omavaraisuusaste, %	45,1	40,5
Nettovelkaantumisaste, %	39,4	43,5
Nettovelkaantumisaste keskimäärin (4 vuosineljänneksen), %	53,0	58,4
Korolliset nettovelat	139,2	151,5
Oma pääoma / osake, €	4,08	3,83
- laimennusvaikutuksella oikaistu	4,08	3,83
Osinko per osake, €	0,51*)	0,49
Osinko per tulos, %	70,8	59,0
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,9	2,9
P/E-luku	12,0	20,2
Osakekannan markkina-arvo, M€	631,0	1 228,4
Osakkeen kurssikehitys		
- alin, €	8,13	13,30
- ylin, €	17,62	17,79
- keskipurssi, €	12,24	15,55
Osakevaihto		
- 1 000 kpl	40 763	35 077
- M€	499,0	546

*) Hallituksen ehdotus

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	10-12/ 2018	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017
Liikevaihto, M€	282,6	311,9	324,9	276,9	279,4	317,5	308,4	265,1
- Talotekniikka – Eurooppa	128,5	131,8	138,7	125,2	125,5	136,3	135,6	124,3
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	90,5	88,9	83,5	77,6	79,5	91,2	79,3	78,2
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	103,3	103,8	98,8	95,7	94,2	106,8	88,7	83,5
- Uponor Infra	65,3	92,6	104,1	75,3	75,4	90,6	94,3	63,1
Bruttokate, M€	94,2	106,1	107,3	93,2	95,0	109,3	98,4	91,4
- Bruttokate, %	33,3	34,0	33,0	33,7	34,0	34,4	31,9	34,5
Liikevoitto, M€	17,1	44,6	28,0	17,0	18,0	40,4	22,9	14,6
- Talotekniikka – Eurooppa	5,1	9,0	11,0	6,0	10,2	14,4	9,1	6,3
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	13,7	13,9	8,8	10,2	9,6	19,0	10,5	10,6
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	15,7	16,3	10,4	12,5	11,5	21,9	11,7	11,4
- Uponor Infra	-0,2	21,9	10,1	3,3	1,8	7,4	4,7	-1,9
- Muut	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0	-2,5	0,2	-1,0	-0,9
Liikevoitto, % liikevaihdosta	6,1	14,3	8,6	6,1	6,4	12,7	7,4	5,5
- Talotekniikka – Eurooppa	4,0	6,9	7,9	4,8	8,1	10,5	6,8	5,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	15,2	15,8	10,5	13,1	12,2	20,8	13,2	13,6
- Uponor Infra	-0,4	23,6	9,8	4,4	2,5	8,1	5,0	-3,0
Kauden tulos, M€	6,7	30,0	17,3	9,2	15,1	28,6	14,3	7,4
Taseen loppusumma, M€	786,6	842,8	905,1	855,5	865,8	820,2	825,9	812,9
Tulos/osake, €	0,08	0,34	0,19	0,11	0,19	0,35	0,18	0,11
Oma pääoma/osake, €	4,08	4,02	3,66	3,43	3,83	3,68	3,35	3,25
Markkina-arvo, €	631,0	824,3	1 006,6	993,4	1 228,4	1 073,2	1 164,7	1 216,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	17,2	19,1	13,5	9,9	16,3	19,4	13,6	9,9
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	139,2	156,7	218,3	211,9	151,5	161,8	208,9	224,0
Nettovelkaantumisaste, %	39,4	42,2	64,2	66,3	43,5	48,2	67,6	74,5
Nettovelkaantumisaste, %, rullaava, neljä vuosineljänneistä	53,0	54,1	55,6	56,4	58,4	59,8	61,9	59,6
Bruttoinvestoinnit, M€	17,8	11,3	15,0	9,9	26,0	18,1	11,5	7,8
- % liikevaihdosta	6,3	3,6	4,6	3,6	9,3	5,7	3,7	2,9

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA TÄSMÄTYKSET IFRS-TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN

Uponor julkistaa vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen bruttokatteen, joiden tarkoituksena on tarjota käyttökelpoista ja vertailukelpoista tietoa yhtiön liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä. Vertailukelpoinen liikevoitto ja bruttokate eivät sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä (IAC). Tällaisia eriä ovat normaaliin liiketoimintaan kuulumattomat poikkeukset, kuten esimerkiksi myyntivoitot ja -tappiot, lisäkustannukset, jotka aiheutuvat toimipisteiden sulkemisesta tai muusta rakennemuutoksesta, ylimääräiset alaskirjaukset tai niiden peruutukset, kustannukset, jotka aiheutuvat onnettomuuksista tai tuhoista, ympäristöasioista, oikeudenkäynneistä tai sääntelyn muutoksista.

	10-12/ 2018	7-9/ 2018	4-6/ 2018	1-3/ 2018	10-12/ 2017	7-9/ 2017	4-6/ 2017	1-3/ 2017
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät								
Rakennejärjestelyt	-6,9	-1,4	-	-	-	-	-2,8	-0,6
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	3,5	12,2	-	-	-	-	1,9	0,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3,4	10,8	-	-	-	-	-0,9	-0,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, yhteensä	-3,4	10,8	-	-	-	-	-0,9	-0,4
Vertailukelpoinen bruttokate								
Bruttokate	94,2	106,1	107,3	93,2	95,0	109,3	98,4	91,4
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät bruttokatteessa	-	-	-	-	-	-	-0,8	-0,2
Vertailukelpoinen bruttokate	94,2	106,1	107,3	93,2	95,0	109,3	99,2	91,6
% liikevaihdosta	33,3	34,0	33,0	33,7	34,0	34,4	32,1	34,6
Vertailukelpoinen liikevoitto								
Liikevoitto	17,1	44,6	28,0	17,0	18,0	40,4	22,9	14,6
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-3,4	10,8	-	-	-	-	-0,9	-0,4
Vertailukelpoinen liikevoitto	20,5	33,8	28,0	17,0	18,0	40,4	23,8	15,0
% liikevaihdosta	7,2	10,9	8,6	6,1	6,4	12,7	7,7	5,7
Vertailukelpoinen liikevoitto segmentteittäin								
Talotekniikka - Eurooppa								
Liikevoitto	5,1	9,0	11,0	6,0	10,2	14,4	9,1	6,3
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-2,9	-1,4	-	-	-	-	-2,4	-0,4
Vertailukelpoinen liikevoitto	8,0	10,4	11,0	6,0	10,2	14,4	11,5	6,7
% liikevaihdosta	6,2	7,9	7,9	4,8	8,1	10,5	8,5	5,4
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka								
Liikevoitto	13,7	13,9	8,8	10,2	9,6	19,0	10,5	10,6
Vertailukelpoinen liikevoitto	13,7	13,9	8,8	10,2	9,6	19,0	10,5	10,6
% liikevaihdosta	15,2	15,8	10,5	13,1	12,2	20,8	13,2	13,6
Uponor Infra								
Liikevoitto	-0,2	21,9	10,1	3,3	1,8	7,4	4,7	-1,9
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-0,5	12,2	-	-	-	-	1,5	0,0
Vertailukelpoinen liikevoitto	0,3	9,7	10,1	3,3	1,8	7,4	3,2	-1,9
% liikevaihdosta	0,3	10,4	9,8	4,4	2,5	8,1	3,5	-3,1
Muut								
Liikevoitto	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0	-2,5	0,2	-1,0	-0,9
Vähennettynä: Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa	-	-	-	-	-	-	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto	-1,2	-1,7	-1,3	-1,0	-2,5	0,2	-1,0	-0,9
% liikevaihdosta	na	na	na	na	na	na	na	na

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahavarat ilman sidottuja rahavaroja}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osakkeen keskurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$

Bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen bruttokate %

$$= \frac{\text{Bruttokate} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Vertailukelpoinen liikevoitto %

$$= \frac{\text{Liikevoitto} - \text{vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$